

Besluit vaststellen maatwerkvoorschriften Activiteitenbesluit

Abr. Kroesweg 28-44 (even huisnummers) in Waddinxveen

1 Aanleiding

Op Rozenkwekerij Porta Nova B.V. gelegen aan de Abr. Kroesweg 28-44 te Waddinxveen is het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) van toepassing. Het Activiteitenbesluit bevat algemene regels voor milieubelastende activiteiten. Het is mogelijk om in bepaalde gevallen van de algemene regels af te wijken met maatwerkvoorschriften.

Wij hebben op 29 juni 2021 een verzoek ontvangen van de inrichtinghouder om maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot de afscherming van de lichtuitstraling bij de toepassing van assimilatiebelichting. Naar aanleiding van het indienen van de zienswijzen zijn op 12 november 2021 en op 26 november 2021 rapporten van aanvullende onderzoeken overgelegd.

2 Besluit

Wij besluiten om voor de kassen in de afdelingen 1 en 2 van Rozenkwekerij Porta Nova B.V., gelegen aan de Abr. Kroesweg 28-44, op de even huisnummers, te Waddinxveen, op grond van artikel 8.42 van de Wet milieubeheer jo. artikel 3.57 lid 2 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, bij maatwerkvoorschriften behorende bij dit besluit, andere afschermpercentages vast te stellen dan de percentages bedoeld in artikel 3.57 lid 1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, voor de periode van 1 september 2021 tot 1 mei 2024.

De aanvraag (2021187878) en het rapport van Glastuinbouw Nederland d.d. 24 juni 2021 (2021187877), alsmede het rapport van het lichthinderonderzoek van DGMR d.d. 25 november 2021 (2021339348) en het rapport van de luxmetingen van Multi-Meet van 11 november 2021 (2021339345 en 2021339346), maken onderdeel uit van dit besluit.

Het besluit van het college van burgemeester en wethouder van Waddinxveen bij besluit van 16 januari 2018 (2017164720) wordt ter informatie bij dit besluit gevoegd.

3 Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kunnen de volgende rechtsmiddelen worden aangewend.

Beroep

Belanghebbenden die het niet eens zijn met het besluit kunnen binnen zes weken een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Den Haag, Sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. De termijn begint op de dag na het ter inzage leggen van het besluit. Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet ten minste uw naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van dit besluit en de motivering van het beroep bevatten. Verder verzoeken wij een kopie van het bestreden besluit mee te sturen en aan te geven op welk telefoonnummer en e-mailadres u bereikbaar bent.

U kunt ook digitaal beroep indienen. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de website <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht> voor meer informatie over het digitaal indienen van beroep. Aan de behandeling van een beroep zijn kosten verbonden. Het indienen van beroep schort de werking van het besluit niet op.

Voorlopige voorziening

Heeft u een beroepschrift ingediend en meent u dat uw belangen zo zwaar wegen dat u de beslissing op uw beroep niet kunt afwachten? De Algemene wet bestuursrecht geeft u dan de mogelijkheid om een verzoek om voorlopige voorziening in te dienen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank (Postbus 20302, 2500 EH Den Haag).

U kunt ook digitaal een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de website <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht> voor meer informatie over het digitaal indienen van een verzoek om voorlopige voorziening. Aan de behandeling van een verzoek om voorlopige voorziening zijn kosten verbonden.

4 Procedure

Dit besluit is voorbereid overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

5 Overwegingen

5.1 Juridische status

Rozenkwekerij Porta Nova B.V. (hierna: Porta Nova) wordt aangemerkt als een inrichting type B zoals bedoeld in artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit. Een inrichting type B valt in zijn geheel onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit en heeft geen omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Het is wel mogelijk om, binnen de kaders die het Activiteitenbesluit milieubeheer hiervoor geeft, met maatwerkvoorschriften af te wijken van de algemene regels.

Bij Porta Nova worden rozen geteeld en wordt assimilatiebelichting toegepast met een verlichtingssterkte van maximaal 17.000 lux. Dat betekent dat op grond van artikel 3.57 lid 1 Activiteitenbesluit, bij toepassing van die assimilatiebelichting, de bovenzijde van de kas op een zodanige manier moet zijn afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 98% wordt gereduceerd. In het Activiteitenbesluit worden twee periodes vastgesteld: de donkerteperiode en de nanacht.

De donkerteperiode wordt gedefinieerd als:

periode van 1 november tot 1 april van 18.00 tot 24.00 uur en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van het tijdstip van een half uur na zonsondergang tot 02.00 uur.

De nanacht wordt gedefinieerd als:

periode van 1 november tot 1 april van 24.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 02.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang.

Op basis van artikel 3.57 lid 2 van het Activiteitenbesluit kunnen bij maatwerkvoorschrift afwijkende afschermpercentages worden vastgesteld, mits het belang van de bescherming van het milieu zich daar niet tegen verzet.

Gelet op de bepalingen bij of krachtens de Wet milieubeheer en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is het college van burgemeester en wethouders bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen.

5.2 Eerder verleend maatwerk

Voor de inrichting Porta Nova heeft het college van burgemeester en wethouder van Waddinxveen bij besluit van 16 januari 2018 (identificatie 2017164720) andere afschermpercentages vastgesteld dan de percentages bedoeld in artikel 3.57 lid 1 van het Activiteitenbesluit.

De andere afschermpercentages hadden steeds betrekking op de *nanacht* in de zin van het Activiteitenbesluit; buiten de nanacht golden de algemeen geldende afschermpercentage.

Het maatwerkbesluit van 16 januari 2018 was van toepassing tot 1 mei 2021.

5.3 Nieuw maatwerk

In 2018 is, bij het verlenen van het eerdere maatwerk, aangegeven dat de andere afschermpercentages die in het maatwerkbesluit zijn vastgelegd, voor bepaalde tijd golden. Nieuwe ontwikkelingen in de rozensector zouden namelijk kunnen leiden tot hogere afschermpercentages dan haalbaar was ten tijde van het verlenen van het maatwerk. Ook is in de overweging aangegeven dat na afloop van het maatwerk opnieuw kan worden beoordeeld welke afschermpercentages haalbaar zijn bij de dan beste beschikbare technieken.

Op 28 juni 2021 heeft Porta Nova opnieuw maatwerk aangevraagd voor de kassen waarvoor eerder, als hierboven aangegeven, maatwerk is verleend. De aanvraag is de facto een verzoek om verlenging van het maatwerk dat in 2018 is verleend.

Rozenteelt in Nederland

Zoals aangegeven in de overwegingen van eerdere maatwerkbesluiten en zoals blijkt uit de aanvraag, is het voor de Nederlandse rozentelers niet mogelijk om met de algemeen geldende afschermpercentages te zorgen voor een gunstig kasklimaat voor de teelt van rozen in het topsegment. Slechts met rozen van een hoge kwaliteit kan de Nederlands rozensector zich onderscheiden; rozen met een lagere kwaliteit worden geïmporteerd.

Assimilatiebelichting zorgt voor de noodzakelijke bevordering voor de groei van het gewas. Naast licht geeft het gebruik van assimilatiebelichting ook warmte in de kas.

Om bij het gebruik van assimilatiebelichting de lichtuitstraling naar boven, door het glazen dak van de kas, te beperken, dient de inrichtinghouder 'verduisterend' schermdoek te gebruiken. Dit lichtdichte doek wordt in de kas boven de assimilatiebelichting gehangen en kan worden afgerold over het

kasoppervlak. Een volledig uitgerold schermdoek (afschermpercentage 100%) zorgt voor een maximale afscherming van het assimilatielicht, maar fungeert ook als 'deken' boven het gewas. Als het schermdoek deels opgerold blijft, ontstaan openingen waardoor de afscherming van het assimilatielicht niet volledig is. Die openingen kunnen er ook voor zorgen dat de 'deken' niet volledig over het gewas ligt.

Afscherming met de hogere, algemeen geldende percentages uit het Activiteitenbesluit leiden tot een voor de rozenteelt ongunstig kasklimaat, iets dat vooral speelt bij hogere buitentemperaturen en lage windsnelheden. Bij hogere afschermpercentages lopen de temperatuur en de luchtvochtigheid in de kas hoog op. Om de temperatuur te verlagen moet extra worden gelucht. Bij het luchten wordt samen met de warme lucht ook de ingebrachte CO₂ uitgestoten; CO₂ wordt juist ingebracht om de groei van het gewas te bevorderen. Indien CO₂ wordt uitgestoten, moet dit worden aangevuld. Verder is het voor de beheersing van schimmels zoals meeldauw en Botrytis nodig dat de relatieve luchtvochtigheid onder de 85% blijft. Gevolg van een te hoge luchtvochtigheid is dat gewasbeschermingsmiddelen moeten worden gebruikt om de schimmelvorming tegen te gaan.

Maatwerkmogelijkheden Activiteitenbesluit

Sinds de agrarische activiteiten in 2013 in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen, is aan het college de bevoegdheid gegeven om bij maatwerkvoorschrift af te wijken van de afschermpercentages voor schermdoek. Die bevoegdheid is sinds 2013 stapsgewijs verruimd.

De maatwerkmogelijkheid waarop het maatwerk uit 2018 gebaseerd is, is dezelfde als waarop Porta Nova een beroep doet, namelijk artikel 3.57 lid 2 Activiteitenbesluit:

Het bevoegd gezag kan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, bij maatwerkvoorschrift een ander percentage dan het percentage, bedoeld in het eerste lid, vaststellen.

In de eerdere maatwerkbesluiten is verwezen naar de toelichting op het Activiteitenbesluit waarin is aangegeven dat bij de teelt van een beperkt aantal gewassen blijkt dat het niet altijd mogelijk is om het noodzakelijke kasklimaat te realiseren als gedurende de gehele nacht het licht voor tenminste 98% moet worden afgeschermd.¹

In de laatste toelichting op de gewijzigde maatwerkmogelijkheid voor andere afschermpercentages is, met een verwijzing naar een rapport van kennisinstituut Delphy, de rozenteelt genoemd als sector waar bij bepaalde weersomstandigheden zodanige problemen met de klimaatbeheersing ontstaan dat zonder maatwerk op de afschermpercentages, een rendabele teelt van het desbetreffende gewas niet mogelijk is.² Uit de toelichting blijkt dat de wetgever de rentabiliteit in de overwegingen laat meewegen, iets dat in het milieurecht niet ongebruikelijk is.³ Het rapport waarnaar in de toelichting wordt verwezen, is destijds ook gebruikt bij de aanvraag voor het maatwerk dat in 2018 is verleend.

Oplossingsrichtingen

Zoals aangegeven is het kasklimaat van belang voor de Nederlandse rozensector. De warmte afkomstig van de vereiste assimilatiebelichting, in combinatie met de algemene afschermregels uit het

¹ Stb. 2014, 20, p. 53

² Stb. 2017, 305, p. 23

³ Zie de definitie van 'beste beschikbare technieken' in artikel 1.1 lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Activiteitenbesluit, kan bij bepaalde weersomstandigheden leiden tot een verslechtering van het kasklimaat. In die situatie zijn er grofweg drie oplossingsrichtingen:

- Een kwalitatief vergelijkbaar gewas met het huidige gewas dat beter bestand is tegen het ongunstige kasklimaat;
- Minder warmteafgifte van de verlichting;
- Afvoer van de warmte/koeling.

Bij de aanvraag is rapport gevoegd van Glastuinbouw Nederland met de titel 'Maatwerk lichtafscherming roos, nog steeds noodzakelijk' d.d. 24 juni 2021. In dit rapport wordt ingegaan op de problematiek van lichtafscherming bij de teelt van rozen in kassen met assimilatiebelichting. Verder bevat de rapportage een overzicht van onderzoeken over het telen van rozen met assimilatiebelichting. Ook bevat de rapportage een overzicht van technieken die inmiddels door bedrijven worden gebruikt om mee te experimenteren.

Aan de hand van de bevindingen uit de rapportage komt Glastuinbouw Nederland tot de conclusie dat:

- de ontwikkeling van een rozenras dat bestand is tegen een kasklimaat met toepassing van de algemene regels voor lichtafscherming nog jaren kan duren. Daarbij speelt ook een rol dat een rozengekas tussen 8 en 15 jaar in een kas staat.
- de overgang van traditionele verlichting naar LED-verlichting nog tussen de vijf en tien jaar duurt vanwege nader onderzoek naar het lichtspectrum van LED en vanwege bedrijfseconomische redenen. Ook is de overstap naar LED geen allesomvattende oplossing; afvoer van warmte, dan wel koeling, blijft nodig.
- er geëxperimenteerd wordt met verschillende technieken waarbij warmte wordt afgevoerd dan wel actief wordt gekoeld.

Aanvraag

Uit de aanvraag blijkt dat Porta Nova de komende jaren nog maatwerk nodig heeft, vergelijkbaar met het maatwerk uit 2018. Zij heeft dat mede onderbouwd met het rapport van Glastuinbouw Nederland.

In de aanvraag wordt de facto verzocht om verlenging van het maatwerk dat in 2018 aan Porta Nova is verleend. Verzocht wordt om het maatwerk te verlenen tot 1 mei 2026. Daarna zal opnieuw moeten worden beoordeeld of maatwerk nodig.

De aanvraag wijkt af van de aanvraag voor het maatwerk uit 2018 op het punt van de minimum afschermpercentages. In de huidige aanvraag is het aantal uren waarvoor het afschermpercentage van 74% wordt voorgeschreven verruimd van 236 uur naar 373 uur. Dat houdt in dat op basis van de voorliggende aanvraag meer wordt afgeschermd dan op basis van het maatwerk uit 2018.

Beoordeling van de aanvraag

Vanwege het feit dat het gaat om een verlenging van het maatwerk uit 2018 verwijst het college, voor wat betreft de beoordeling van de milieuhygiënische effecten van de activiteiten, naar de overwegingen in het besluit van het college van 16 januari 2018. Gelet op het feit dat op basis van de voorliggende aanvraag meer wordt afgeschermd dan op basis van het maatwerk uit 2018, zullen de effecten van de activiteiten minder groot zijn dan verwoord in het maatwerk van 2018. Daarbij dient te worden opgemerkt dat Porta Nova sinds 2018 is uitgebreid met een nieuw kassencomplex, gelegen aan de overzijde van de Abr. Kroesweg te Waddinxveen, tegenover het kassencomplex van afdelingen 1 en 2 waarop het maatwerk van 2018 betrekking had (even huisnummers). Voor wat betreft de motivering ten aanzien van de milieuhygiënische effecten van de aanvraag, verwijzen wij naar de motivering van het maatwerkbesluit van 16 januari 2018.

Ten aanzien van de duur van het maatwerk achten wij een duur van 3 seizoenen, zijde periodes van september tot mei, passend. De duur van 3 seizoenen is vergelijkbaar met andere verleende maatwerkbesluiten voor de afschermplicht bij assimilatiebelichting.

Tot slot achten wij het, gezien de aanvraag en het bijbehorende rapport en gelet op de problematiek voor de rozenteelt zoals ook de centrale wetgever die in de toelichting op het Activiteitenbesluit heeft beschreven, aannemelijk dat Porta Nova de komende jaren maatwerk nodig heeft voor de rozenteelt.

5.4 Conclusie

Gelet op vorenstaande concluderen wij dat het belang van de bescherming van het milieu zich niet verzet tegen het verlenen van maatwerk voor andere afschermpercentages bij Porta Nova, voor zover:

- de voorschriften behorende bij dit besluit worden nageleefd, in het bijzonder de aangepaste afschermpercentages. De strekking van de voorschriften is, met uitzondering van de klimaatvakken, dezelfde als die van het maatwerk uit 2018.
- het maatwerk betrekking heeft op de kassen van de afdelingen 1 en 2 van Porta Nova.

6 Zienswijzen over het ontwerpbesluit

Naar aanleiding van de ter inzagelegging van het ontwerpbesluit zijn binnen de daarvoor gestelde termijn zienswijzen ingebracht. Deze zienswijzen worden hieronder samengevat en cursief weergegeven met direct daaronder onze reactie.

1. Er is in het besluit geen belangenafweging gemaakt waarin de belangen van de bewoners zijn meegewogen. Verder is op 13 juli een gesprek geweest met het college waardoor zij bereidwillig was om opnieuw maatwerk te verlenen.

In de overwegingen van het besluit van 22 februari 2018 zijn de milieuhygiënische effecten opgenomen. Aan de hand van de overwegingen in dat besluit is – na een belangenafweging – besloten een afwijkend afschermpercentage onder voorwaarden toe te staan. Dit besluit is een voortzetting van dat besluit, onder strengere voorwaarden dan het besluit van 22 februari 2018.

Het in de zienswijze aangehaalde gesprek van 13 juli heeft geen betrekking op dit verzoek om maatwerk, maar op het maatwerk voor de afdelingen 3 en 4 van Porta Nova.

2. De overheid heeft lang geleden besloten dat de uitstraling uit kassen moet worden beperkt. Verder kan het niet de bedoeling zijn dat het college onbeperkt gebruik kan maken van de maatwerkbevoegdheid zonder dat er uitzicht is op naleving van de grenswaarde van 98%.

Het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat algemene regels voor glastuinbouwbedrijven, waaronder afschermpercentages voor de lichtscherminstallatie waarmee de lichtuitstraling kan worden gereduceerd. Verder biedt het Activiteitenbesluit milieubeheer het college de mogelijkheid om af te wijken van de algemene afschermpercentages. Anders dan wordt aangegeven in de zienswijze is een maatwerk niet persé voor een bepaalde tijd, als een vorm van (tijdelijk) overgangsrecht. Dat het college voor deze inrichting telkens maatwerk voor een bepaalde tijd vaststelt, houdt verband met eventuele technische ontwikkelingen die kunnen leiden tot meer afscherming. Ten aanzien van de rozenteelt heeft de regering aangegeven dat juist die teelt een sector is waar bij bepaalde weersomstandigheden zodanige problemen met de klimaatbeheersing ontstaan dat zonder maatwerk op de afschermpercentages, een rendabele teelt niet mogelijk is. Het voor langere tijd toepassen van deze maatwerkmogelijkheid sluit aan op de bedoeling van de wetgever.

3. Porta Nova zou bij bewolkt weer een dusdanig sterke lichtbundel uitstoten die op tientallen kilometers zichtbaar is.

Dat het gebruik van assimilatiebelichting bij bewolkt weer zichtbaar is in de omgeving is evident. Onderdeel van de beoordeling is de mate van lichthinder voor de omgeving. Als aangegeven in dit besluit en de overweging van het oude maatwerkbesluit wordt de lichtuitstraling getoetst aan grenswaarden. Mede op basis van die beoordeling komt het college tot haar besluit.

Als overwogen in het oude maatwerkbesluit is sprake van een aanvaardbaar niveau van lichthinder.

4. De effecten van de uitbreiding van Porta Nova zijn niet meegenomen in dit besluit.

Dit besluit is slechts een verlenging van het oude maatwerk, met strengere afschermpercentages. Daarbij is uitgegaan het kassencomplex zoals dat in gebruik was bij het verlenen van het oude maatwerk. Voor de uitbreiding (afdelingen 3 en 4) is – eerder dan deze aanvraag – ook om maatwerk verzocht. Vanwege het eerdere moment van aanvragen en de andere, experimentele techniek die wordt toegepast, zijn de afwijkende afschermregels voor de uitbreiding gevat in een afzonderlijk besluit.

5. De opstellers van de *Richtlijn lichthinder* van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) zijn niet onafhankelijk, waardoor geen ‘uitgebalanceerde richtlijn’ is opgesteld. Verder dient de richtlijn uit 2020 te worden toegepast, in plaats de richtlijn uit 2014. Verder is de besluitvorming gebaseerd op een onderzoek uit 1991 en is derhalve gedateerd.

De wetgever heeft in de toelichting op het Activiteitenbesluit milieubeheer aangegeven dat de voorloper van de Richtlijn lichthinder als uitgangspunt kan worden gehanteerd bij de beoordeling van de lichthinder.⁴ Ook de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State hanteert die richtlijn in haar uitspraken over maatwerkbesluiten voor afwijkende afschermpercentages.⁵

Als het gaat om het toepassen van de richtlijn, dan is daar voor dit besluit en het maatwerkbesluit uit 2018 slechts beperkt gebruik van gemaakt; er wordt niet getoetst aan grenswaarden uit de richtlijn omdat de richtlijn geen grenswaarden bevat voor de hemelhelderheid. De richtlijn is gebruikt voor de definitie van lichthinder en dan met name voor de analogie met de Wet geluidhinder. Die definitie is ongewijzigd gebleven in de latere versies van de richtlijn. Met een ongewijzigde definitie is niet van belang of wordt verwezen naar de richtlijn 2014 of 2020.

In het kader van vaststellen van het maatwerk heeft het college – bij gebrek aan grenswaarden, instructie en beoordelingskader – zelf een maatstaf moeten aanleggen. Daarbij is teruggegrepen naar de beschikbare literatuur op dit gebied, waaronder het onderzoek uit 1991. Enkele bevindingen uit het onderzoek zijn louter gebruikt bij het vaststellen van een factor om de grenswaarden te bepalen.

6. De verplichte registraties moeten worden opgeslagen in CSV-bestanden in plaats van PDF-bestanden en bovendien beschikbaar te zijn voor een ieder.

⁴ Stb. 2007, 415, p. 181

⁵ Oa. ECLI:NL:RVS:2016:3101

De wijze van registreren is verregaand geautomatiseerd. De gegevens kunnen door de toezichthouder via elektronische weg worden ingezien bij de aanvrager. Doel van de registraties is om na te gaan of de voorschriften behorende bij dit besluit worden nageleefd; het doel is daarmee het houden van toezicht. Bovendien kan in de elektronische omgeving de historie van de registraties worden ingezien. Openbaarmaking van die gegevens is geen doel op zich, en is geen reden om van de aanvrager te verlangen om de registratie in een bepaald bestandsformaat op te slaan.

7. Kwekerijen dienen zich te houden aan de wettelijke regels met betrekking tot afscherming in plaats van uitzonderingen toestaan.

De maatwerkmogelijkheid is juist bedoeld om af te kunnen wijken van de algemene regels. De problematiek van afscherming bij de teelt van rozen is opgenomen in de toelichting (zie ook onder 2.)

8. Het is onduidelijk voor welke kassen de ontheffing zal gelden omdat Porta Nova beschikt over meerdere afdelingen.

Dit besluit heeft slechts betrekking op de situatie zoals die in het vorige maatwerkbesluit is vastgelegd en met de afdelingnummers 1 en 2 en zoals blijkt onder het kopje 'Besluit'. Deze afdelingen zijn gelegen op de even huisnummers van het bedrijf. Ter verduidelijking is het besluit op dat punt aangepast.

9. In de aanvraag is niet aangetoond – bijvoorbeeld met een bedrijfseconomische analyse – dat het noodzakelijk is om grote aantallen lampen te laten branden.

De aard van de bedrijfsactiviteiten bestaat uit het telen van rozen in een kas met toepassing van assimilatiebelichting en is sinds het maatwerk uit 2018 niet gewijzigd. Verder wordt de problematiek van afscherming bij de teelt van rozen besproken in de toelichting op het Activiteitenbesluit milieubeheer (zie onder 2.). Daarmee is voor het college afdoende aangetoond dat assimilatiebelichting met maatwerk nodig is.

10. De bescherming van de duisternis en het donkere landschap valt onder de Wet milieubeheer daarmee ook onder de zorgplicht van de gemeente.

De zorgplicht voor de bescherming van het milieu is opgenomen in de Wet milieubeheer en voor inrichtingen in de zin van die wet concreter uitgewerkt in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het feit dat de zorgplicht in wet- en regelgeving is opgenomen, betekent dat met dat uitgangspunt regels aan inrichtingen kunnen worden gesteld. Hoewel het beschermen van de leefmilieu het doel van de regelgeving is, betekent dat niet dat ruimere regels dan de algemene milieuregels niet zijn toegestaan. De maatwerkmogelijkheden van de artikelen 3.57 en 3.58 Activiteitenbesluit milieubeheer zijn bij uitstek bedoeld om in bepaalde gevallen de inrichtinghouder meer ruimte te geven, hetgeen blijkt uit de toelichtingen op die artikelen.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht voor het beschermen van de duisternis en het donkere landschap is in artikel 2.1 lid 2 onder q van het Activiteitenbesluit milieubeheer een specifieke zorgplicht opgenomen. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat het bevoegd gezag een maatwerkvoorschrift kan vaststellen met betrekking tot de te treffen maatregelen of voorzieningen ter bescherming van de duisternis en het donkere landschap, indien de inrichting is gelegen in een gebied waarvoor in een beleidsregel, verordening of een bestemmingsplan eisen ten aanzien van

de bescherming van de duisternis of het donkere landschap zijn vastgesteld. Een dergelijke beleidsregel, verordening of bestemmingsplan is niet vastgesteld voor de locatie van de inrichting.

11. De intentie van de wetgever is dat de werkingssfeer van het instrument 'maatwerkvoorschriften' beperkt blijft tot bijzondere en incidentele gevallen. De gemeente dient dus zeer terughoudend te zijn met maatwerkvoorschriften.

De wetgever scheidt heel bewust maatwerkmogelijkheden in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Uit de redactie van het artikel en uit de toelichting op een maatwerkmogelijkheid blijkt wat het doel van de maatwerkmogelijkheid is. Indien uit een aanvraag blijkt dat de reden van die aanvraag overeenkomt met het doel van de maatwerkmogelijkheid dan dient het bevoegd gezag zo'n aanvraag in behandeling te nemen en te beoordelen. In deze situatie is dat het geval (zie onder 2.)

12. Er zijn sinds de vorige ontheffing veel meer omwonenden rond de kassen komen wonen en er zijn nog meer nieuwe woonwijken in ontwikkeling. De gevolgen van die (nieuwe) gehinderden moet worden onderzocht. Daarbij zijn de Plasweg, de Arie Kempkesweg, de Florijnlaan en de Onderweg als nieuwe locaties van gehinderden genoemd.

De nieuwe gerealiseerde ontwikkelingen liggen niet op kortere afstand dan de kortste afstanden als aangegeven in het lichthinderonderzoek behorende bij de aanvraag voor het maatwerk uit 2018. Desondanks is aan de aanvrager gevraagd aanvullend lichthinderonderzoek te laten doen voor de meest recente ontwikkelingen.

DGMR heeft als aanvulling op het onderzoek behorende bij het oude maatwerkbesluit extra beoordelingspunten toegevoegd. De resultaten van dat onderzoek zijn opgenomen in een geactualiseerd rapport van 26 november 2021. De extra beoordelingspunten zijn gelegen op de nieuwbouwlocaties aan de Arie Kempkesweg en de Plasweg te Waddinxveen. De in de zienswijze genoemde Florijnlaan en Onderweg liggen op een grotere afstand van de inrichting dan de Arie Kempkesweg en de Plasweg. De berekende lichthinder zal vanwege die grotere afstand aan de Florijnlaan en de Onderweg altijd kleiner zijn dan aan de Arie Kempkesweg en de Plasweg. Uit het rapport van DGMR blijkt dat voor de beoordelingspunten aan de Arie Kempkesweg en de Plasweg te Waddinxveen de berekende luminantiefactor voor een afschermpercentage van 0% kleiner is dan 11 (<1000%). Daarmee kan worden aangenomen dat voor die punten geen sprake is van onaanvaardbare lichthinder.

13. Het besluit is gebaseerd op informatie over de schadelijke effecten van overvloedig kunstlicht op de natuur uit 2014-2018, terwijl voor het besluit nieuwe informatie nodig is.

Als aangegeven is dit besluit een verlenging van de bestaande afwijking van de milieuregels, maar met hogere (strengere) afschermpercentages. Bovendien is het onderzoek naar de effecten op de natuur een inventarisatie van de soorten, zonder dat daarbij de precieze afschermpercentages een rol spelen. Om die reden kan de informatie uit de aanvraag van het vorige maatwerk worden gebruikt bij dit besluit.

14. De inrichting voert sinds 2013 activiteiten uit met een afwijking van de afschermplicht, vastgelegd in maatwerkbesluiten. De inrichtinghouder heeft inmiddels 8 jaar de tijd gehad om zich aan te passen aan de wettelijke regels.

Anders dan wordt aangenomen is het toepassen van maatwerk geen vorm van overgangsrecht. Zie onder 2. voor een uitvoerige reactie op deze zienswijze.

Als aangegeven in de overwegingen, is in het oude maatwerkbesluit al aangegeven dat na afloop van die looptijd van dat besluit opnieuw een beoordeling van een nieuwe maatwerk mogelijk kan worden uitgevoerd. Daarmee is destijds al aangegeven dat sprake zou kunnen zijn van verlenging van het maatwerk.

15. Het besluit zou in strijd zijn met het bestemmingsplan uit 2017 en het coalitieakkoord uit 2018 van de gemeente.

Dit besluit is de facto een verlenging van het maatwerk uit 2018. Dat maatwerkbesluit 2018 – onherroepelijk ná het bestemmingsplan en het coalitieakkoord – is een gemotiveerde afwijking van de algemene milieuregels zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Telkens zal het college aan de hand van de aanvraag een nieuwe afweging moeten maken of een afwijking gerechtvaardigd is. Daarmee speelt de technische ontwikkeling en de specifieke teelt een rol. Zie onder 2. over de reden van de maatwerkbaarheid die de regering heeft geschapen.

16. Er zou een concrete tijdslimiet ontbreken in de maatwerkvoorschriften.

Dit besluit geldt voor een bepaalde tijd, namelijk tot 1 mei 2024. Vanaf die datum is het besluit uitgewerkt kan geen gebruik meer worden gemaakt van de maatwerkbesluiten. De datum is opgenomen onder het kopje Besluit.

17. De lagere afschermpercentages zijn niet onderbouwd met een deugdelijke analyse. Daarmee zou het besluit niet met de vereiste zorgvuldigheid zijn voorbereid.

Als eerder aangegeven is dit besluit een verlenging van het maatwerk uit 2018, met lagere afschermpercentages. Voor de motivering van dit besluit wordt daarom voor een deel aangesloten bij de motivering van het besluit 2018.

De beoordeling van het college bestaat uit twee onderdelen:

- Een beoordeling van de motivering waarom afwijking van de algemene regels op dat specifieke onderdeel, voor die teelt noodzakelijk is;*
- Een beoordeling van de lichthinder als gevolg van het maatwerk.*

Als het gaat om het eerste onderdeel speelt een belangrijke rol dat de regering in de toelichting op de maatwerkbaarheid de rozenteelt heeft genoemd als sector waar bij bepaalde weersomstandigheden zodanige problemen met de klimaatbeheersing ontstaan dat zonder maatwerk op de afschermpercentages, een rendabele teelt van het desbetreffende gewas niet mogelijk is. Indien een aanvrager een beroep doet op die specifieke maatwerkbaarheid dan zal zij aannemelijk moeten maken waarom het voor die specifieke teelt noodzakelijk is. Met een verwijzing naar het rapport bij de aanvraag heeft zij dat gedaan.

Als het gaat om het tweede deel, een beoordeling van de lichthinder, stelt het college vast dat met de strengere afschermvoorschriften een betere milieuhygiënische situatie ontstaat dan met het oude maatwerk, waarvan uit de rapportage bij dat besluit al bleek dat geen sprake was van onaanvaardbare lichthinder.

Daarmee komt het college tot de conclusie dat verlenging van het bestaande maatwerk nodig voor de rozenteelt en niet leidt tot onaanvaardbare lichthinder.

18. Uit de registratie die de inrichthouder bijhoudt zou blijken dat het lichtniveau in de kas groter is dan 17.000 lux, als aangegeven in dit en het oude maatwerkbesluit.

Hoewel een mogelijk gebrekkige naleving van het oude maatwerk geen weigeringsgrond voor dit besluit is, is deze zienswijze nader onderzocht.

In de geautomatiseerde registratie van de inrichtinghouder is het belichtingsniveau vastgelegd in PAR (Photosynthetically Active Radiation), uitgedrukt in micromol/m²/s. PAR is de waarde die de mate fotosynthese aanduidt. Om de geregistreeerde PAR-waarde om te rekenen naar lux is door de indiener van de zienswijze van de gebruik gemaakt van een omreken tabel die samen met de gevraagde gegevens door het bevoegd gezag aan de indiener van de zienswijze zijn verstrekt. De omreken tabel is gebaseerd op gegevens uit 2001 van de Philips SON-T lampen van 10000W / 400V).

Naar aanleiding van de zienswijze is contact opgenomen met de indiener van de zienswijze en verzocht om een aanvullend onderzoek naar het gemiddelde belichtingsniveau van enkele lampen, uitgedrukt in lux. Daarbij is tevens aangegeven dat in de kassen gebruik wordt gemaakt van andere lampen (waaronder LED) waardoor de omreken tabel voor SONT-T lampen een vertekend kan geven van het belichtingsniveau in lux.

De aanvullende onderzoeken op 11 november 2021 zijn uitgevoerd door Multi-Meet. Uit die onderzoeken blijkt dat gemiddelde lichtniveau in de afdelingen 1 en 2 ten hoogste 16160 lux bedraagt en daarmee lager is dan 17000 lux.

Om het belichtingsniveau in de toekomst beter te kunnen beoordelen is aangegeven dat moet worden gemeten in lux. Op die manier kan – ongeacht het type lamp – worden gecontroleerd of wordt belicht met een verlichtingssterkte van ten hoogste 17000 lux. Het besluit is op dit punt aangepast.

Verder is een voorschrift toegevoegd waarin de maximum gemiddelde verlichtingssterkte is vastgelegd. Indien uit de verplichte registratie blijkt dat is belicht met een waarde groter dan 17000 lux, dan zal worden gehandhaafd op de naleving van dat voorschrift.

19. De kassen moeten beter worden afgeschermd en glastuinbouwbedrijven moeten zicht aan de wettelijke regels gaan houden, desnoods door het uitschakelen van de assimilatiebelichting.

Als aangegeven is de aanvrager een glastuinbouwbedrijf voor de teelt van rozen. Bij de rozenteelt ontstaan bij bepaalde weersomstandigheden zodanige problemen met de klimaatbeheersing zodat zonder maatwerk op de afschermpercentages, een rendabele teelt van het desbetreffende gewas niet mogelijk is. Om die reden wordt het maatwerk verleend.

20. Het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Maatwerk lichtafscherming roos, Nog steeds noodzakelijk' van 24 juni 2021 bevat aannames en waardoor het niet kan dienen als onderbouwing van de noodzaak voor afwijking van de algemene afschermregels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Als hiervoor aangegeven heeft de regering met de maatwerkmogelijkheid bedoeld om voor de teelt van bepaalde gewassen uit uitzondering te creëren voor wat betreft de algemene

afschermpercentages voor assimilatiebelichting in het Activiteitenbesluit milieubeheer. In de toelichting op die maatwerkmogelijkheid heeft de regering, met een verwijzing naar een rapport van kennisinstituut Delphy, de rozenteelt genoemd als sector waar bij bepaalde weersomstandigheden zodanige problemen met de klimaatbeheersing ontstaan dat zonder maatwerk op de afschermpercentages, een rendabele teelt van het desbetreffende gewas niet mogelijk is. Met het bij de aanvraag gevoegde rapport wordt, naar het oordeel van het college, aannemelijk gemaakt dat maatwerk in dit geval nodig is in de zin zoals verwoord in voornoemde toelichting.

De ingebrachte zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit op het volgende punt

- Toevoegen 'op de even huisnummers' onder het kopje Besluit.
- Wijzigen van voorschrift 1.2, eerste gedachtestreepje in: 'de gemeten verlichtingssterkte op 1,0 meter boven het gewas in lux'
- Toevoegen van voorschrift 1.8 waarin de maximum gemiddelde verlichtingssterkte is opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Waddinxveen,
namens dezen,
ir. G.H. van den Toren,
Teamleider Vergunningverlening en Zwemwater
Afdeling Bedrijven Omgevingsdienst Midden-Holland

Dit document is digitaal vastgesteld.

Voorschriften

1 Milieu

- 1.1 In afwijking van artikel 3.57 eerste lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden voor de teelt van rozen gedurende de nacht de percentages onder Tabel 1.1 die corresponderen met de klimaatvakken in die tabel.

Tabel 1.1 – Klimaatvakken voor Afdelingen 1 en 2 Porta Nova

representatieve temperatuur	>14°C											
	14 °C											
13 °C												
12 °C												
11 °C												
10 °C												
9 °C												
8 °C												
7 °C												
6 °C												
5 °C												
4 °C												
3 °C												
2 °C												
1 °C												
0 °C												
-1 °C												
-2 °C												
-3 °C												
-4 °C												
-5 °C												
<-5°C												
	0 m/s	1 m/s	2 m/s	3 m/s	4 m/s	5 m/s	6 m/s	7 m/s	8 m/s	9 m/s	>9 m/s	
representatieve windsnelheid												

	Ten minste 74%
	Ten minste 30%
	Ten minste 20%
	Inspanningsverplichting

- 1.2 De inrichtingshouder dient voor afdeling 1 en afdeling 2 gedurende de nacht elk kwartier de volgende gegevens te registreren:
- de gemeten verlichtingssterkte op 1,0 meter boven het gewas in lux;
 - sluitingspercentage van het schermdoek (%);
 - representatieve buitentemperatuur (°C);
 - representatieve windsnelheid (m/s).
- 1.3 De geregistreerde gegevens dienen minimaal over een periode van vijf jaar te worden bewaard.

- 1.4 Na afloop van iedere kalendermaand dienen de onder voorschrift 1.2 geregistreerde gegevens met betrekking tot die kalendermaand binnen twee weken per e-mail aan het bevoegd gezag te worden gezonden. Deze gegevens dienen gestuurd te worden naar info@odmh.nl onder vermelding van de maand waarop deze gegevens betrekking hebben en het adres van de inrichting als vermeld in de aanvraag.
- 1.5 De wijze van het rapporteren van de gegevens uit voorschrift 1.2 vindt plaats op de dezelfde, door het bevoegd gezag goedgekeurde wijze als bedoeld in voorschrift 1.6 behorende bij het maatwerkbesluit voor Porta Nova van 16 januari 2018.
- 1.6 Per afdeling moeten per week de volgende gegevens (secundaire factoren) worden geregistreerd en bewaard gedurende een periode van vijf jaar:
- temperatuur in de kas;
 - luchtvochtigheid in de kas;
 - stand van het gewas;
 - ziektedruk;
 - periode van het jaar;
 - tijdsduur van de omstandigheden.
- 1.7 De inrichtinghouder dient zich maximaal in te spannen om gedurende de klimaatvakken waarvoor een inspanningsverplichting overeenkomstig de tabel van voorschrift 1.1 geldt het schermdoek zoveel mogelijk te sluiten. Als tenminste vier van de zes secundaire factoren uit voorschrift 1.6 positief worden beoordeeld moet het schermdoek voor tenminste 5% dicht, maar zoveel meer voor zover ten minste vier van de zes secundaire factoren positief blijven scoren.
- 1.8 In afdeling 1 en afdeling 2 mag assimilatiebelichting worden toegepast met een gemiddelde verlichtingssterkte van ten hoogste 17000 lux.

Begripsbepalingen

representatieve buitentemperatuur

Buitentemperatuur in graden Celsius gemeten op het waarneemstation van het KNMI te Cabauw

representatieve windsnelheid

Windsnelheid in meter per seconde gemeten op het waarneemstation van het KNMI te Cabauw